स्थानीय राजपत्र

खण्डः ८	संख्याः २	मितिः २०८२/०५/१९

भागः २

कोशी गाउँपालिका, सुनसरी

सामुदायिक विद्यालयहरुमा रिक्त हुने विद्यालय सहयोगी कर्मचारी, प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता तथा विद्यालय सहायक (लेखा) कर्मचारी पदपूर्तीका लागि छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम तथा परीक्षा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८२

आज्ञाले:
दिपेश कुमार झा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः २०८२/०५/०९
प्रमाणिकरण मितिः २०८२/०५/१९

कोशी गाउँ कार्यपालिका, स्वीकृत मिति: २०८२।०५।०९

सामुदायिक विद्यालयहरूमा रिक्त हुने विद्यालय सहयोगी कर्मचारी, प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता तथा विद्यालय सहायक (लेखा) कर्मचारी पदपूर्तिका लागि छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम तथा परीक्षा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८२

"कोशी गाउँपालिकामा विद्यालय शिक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमनका लागि स्थानीय तह सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ दफा ११ "ज" ले दिएको अधिकार तथा कोशी शिक्षा ऐन, २०७७ को नियम ४९ बमोजिम यो पाठ्यक्रम तयार गरिएको छ।

विद्यालय सहयोगी कर्मचारी छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम
लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

<table>
<tr><th colspan="3">वस्तुगत परीक्षा</th><th colspan="2">विषयगत परीक्षा</th><th rowspan="2">प्रति प्रश्न अङ्क भार</th><th rowspan="2">जम्मा पूर्णाङ्क</th><th rowspan="2">उत्तीर्णाङ्क</th></tr>
<tr><th>पूर्णाङ्क</th><th>प्रश्न संख्या</th><th>प्रति प्रश्न अङ्क भार</th><th>पूर्णाङ्क</th><th>प्रश्न संख्या</th></tr>
<tr><td rowspan="3">४०</td><td rowspan="3">२०</td><td rowspan="3">२</td><td>६०</td><td>१०</td><td></td><td rowspan="3">१००</td><td rowspan="3">वस्तुगत र विषयगत गरी ४० अङ्क</td></tr>
<tr><td>संक्षिप्त उत्तर आउने प्रश्न</td><td>८</td><td>५</td></tr>
<tr><td>लामो उत्तर आउने प्रश्न</td><td>२</td><td>१०</td></tr>
</table>

खण्ड (क)
लिखित परीक्षा अन्तर्गतवस्तुगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा, विषय क्षेत्र र अङ्कभार

क्र.सं.	विषयवस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार
१	कोशी गाउँपालिकाको भौगोलिक, जैविक, सामाजिक,धार्मिक,प्रशासनिक तथा सांगठनिक संरचना सम्बन्धी सामान्य जानकारी	६	२	१२
२	शैक्षिक क्षेत्रमा ICT को प्रयोग सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	२	४
३	नेपाली भाषा सम्बन्धी सुनाई, बोलाई, पढाई, लेखाई सीप तथा व्याकरण सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	२	४
४	कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी सामान्य जानकारी(दर्ता/चलानी, अभिलेख व्यवस्थापन, फाईलिङ)	२	२	४
५	दैनिक व्यावहारिक गणित सम्बन्धी सामान्य जानकारी (जोड, घटाउ, गुणन, भाग, प्रतिशत)	२	२	४
६	अङ्ग्रेजी भाषा सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	२	४
७	शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधन सहित) र शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधन सहित)सम्बन्धी सामान्य जानकारी:(सेवा सर्त, विदा, वि.व्य.स. गठन, विद्यार्थी- शिक्षक आचार संहिता)	२	२	४

CamScanner

८	नेपालको संविधान २०७२ सम्बन्धी सामान्य जानकारी तथा शिक्षा र बालबालिका सम्बन्धी मौलिक हक	२	२	४
	जम्मा	२०		४०

खण्ड (ख)

लिखित परीक्षा अन्तर्गत विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा, विषयक्षेत्र अङ्कभार

एयुव अंसारी
अध्यक्ष

क्र.सं.	विषयवस्तुको क्षेत्र तथा विषयवस्तु	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार
१	प्राथमिक उपचार: प्राथमिक उपचारको परिचय र महत्त्व, घर, विद्यालय तथा खेल मैदानमा हुने सम्भावित दुर्घटनाहरू र दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरू तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी	१	५	५
२	व्यक्तिगत सरसफाई, वातावरणीय सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन	१	५	५
३	कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी सामान्य जानकारी	१	५	५
४	विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम:परिचय, महत्त्व,दिवा खाजा व्यवस्थापनका तरिका तथा स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुन सक्ने परिकारहरु	१	५	५
५	दैनिक व्यावहारिक गणित सीप सम्बन्धी सामान्य जानकारी: जोड, घटाउ, गुणन, भाग, प्रतिशत	१	५	५
६	अङ्ग्रेजी भाषा सम्बन्धी सामान्य ज्ञान	१	५	५
७	विद्यालयमा सञ्चालन हुने विभिन्न दिवस, उत्सव तथा अतिरिक्त क्रियाकलापहरू सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सामान्य जानकारी	१	५	५
८	नेपालको संविधान, २०७२ मा शिक्षा तथा बालबालिका सम्बन्धी मौलिक हक	१	५	५
९	सामाजिक समस्या तथा विकृती र समाधानका उपायहरु तथा विद्यालयमा द्वन्द व्यवस्थापन	१	१०	१०
१०	विद्यालय सहयोगी कर्मचारीको काम, कर्तव्य, भूमिका तथा शिक्षक-कर्मचारीको आचार संहिता	१	१०	१०
	जम्मा	१०		६०

विद्यालय सहयोगी कर्मचारी छनौट परीक्षाको अन्तरवार्ताको योजना (Interview Examination Scheme)

कोशी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
वर्दिपुर, सुनसरी
कोशी प्रदेश, नेपाल

१. शैक्षिक योग्यता वापत ५ अङ्क

- विद्यालय सहयोगी कर्मचारीको लागि सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा ३ अङ्क र द्वितीय श्रेणी भए २ अङ्क,
- सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा २ अङ्क र द्वितीय श्रेणी भएमा १ अङ्क,

२. अन्तरवार्ता वापत १५ अङ्क

CS CamScanner

- व्यक्तित्व/आचरण वापत - ४ अङ्क,
- विषयवस्तुको ज्ञान वापत- ७ अङ्क
- प्रस्तुतीकरण वापत-४ अङ्क

तर अन्तरवार्ताको अङ्क दिँदा कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनुपर्ने कारण स्पष्ट खुलाउनु पर्नेछ।

द्रष्टव्य: विद्यालय सहयोगी कर्मचारीको लागि

- न्यूनतम शैक्षिक योग्यता: मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट SEE उत्तिर्ण वा सो सरह उत्तीर्ण हुनेछ।
- वस्तुगत परीक्षाको लागि ३० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ।
- विषयगत परीक्षाको लागि २ घण्टा ३० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ।
- उमेर प्रचलित ऐन तथा नियमावली बमोजिम हुनेछ।
- वस्तुगत र विषयगत परीक्षामा गरी समग्रमा जम्मा उत्तीर्णाङ्क ४० अङ्क हुनेछ।
- वस्तुगत परीक्षामा परीक्षार्थीले गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिनेछैन। तर केरमेट गरी उत्तर लेखेमा उक्त उत्तरलाई गलत उत्तर मानी अङ्क कट्टा गरिनेछ।
- यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा हटाईएका वा थप गरी कायम रहेकलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- यो पाठ्यक्रम तथा मापदण्ड कार्यपालिकाबाट स्वीकृत हुनुभन्दा अगाडि भए गरेका काम कारबाहीहरु यथावत हुनेछन्
- यो पाठ्यक्रम कोशी गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ।

ऐयुब अंसारी
अध्यक्ष

कोशी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बर्दीपुल, सुनसरी
कोशी प्रदेश, नेपाल

कोशी गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका बाट स्वीकृत मिति: २०८२।०५।०९

प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम

लिखित परीक्षाको योजना (Written Examination Scheme)

वस्तुगत परीक्षा			विषयगत परीक्षा		प्रति प्रश्न अङ्क भार	जम्मा पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
पूर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्क भार	पूर्णाङ्क	प्रश्न संख्या			
४०	२०	२	६०	१०		१००	वस्तुगत र विषयगत गरी ४० अङ्क
			संक्षिप्त उत्तर आउने प्रश्न	८	५		
			लामो उत्तर आउने प्रश्न	२	१०		

खण्ड (क)

लिखित परीक्षा अन्तर्गत वस्तुगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा, विषयक्षेत्र र अङ्कभार

क्र.सं.	विषयवस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार
१	नेपालको भूगोल (भौगोलिक विविधता, प्रदेश, जिल्ला, स्थानीय तह, ताल, नदि, हिमाल)	१	२	२
२	समसामयिक घटनाक्रम तथा नविनतम जानकारीहरु	२	२	४
३	नेपालको आधुनिक शैक्षिक इतिहास	१	२	२
४	शिक्षा मनोविज्ञानको अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्त्व	२	२	४
५	पाठ्यक्रमको परिचय तथा अवधारणा, प्रारम्भिक बाल विकास कक्षाको पाठ्यक्रम तथा स्थानीय पाठ्यक्रम	२	२	४
६	शैक्षणिक योजना:अर्थ र आवश्यकता, वार्षिक कार्ययोजना, वार्षिक शैक्षणिक योजना, एकाई योजना र दैनिक पाठयोजना	२	२	४
७	शैक्षणिक सङ्गठन: कक्षा शिक्षण, बहुकक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण	१	२	२
८	नेपाली भाषा सम्बन्धी सुनाई, बोलाई, पढाई, लेखाई सीप तथा व्याकरण सम्बन्धी सामान्य जानकारी	१	२	२
९	बालमैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापन तथा शिक्षण सिकाईमा ICTको प्रयोग सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	२	४
१०	सामान्य गणितिय सीप: जोड, घटाउ, गुणन, भाग, प्रतिशत	१	२	२
११	अङ्ग्रेजी भाषा सम्बन्धी सामान्य जानकारी	१	२	२
१२	शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधन सहित) र शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधन सहित) मा शिक्षक-कर्मचारीको सेवा सर्त, विदा र वि.व्य.स. गठन, शिक्षक अभिभावक संघ, विद्यार्थी- शिक्षक आचार संहिता)	२	२	४
१३	नेपालको संविधान, २०७२ सम्बन्धी सामान्य जानकारी (शिक्षा तथा बालबालिका सम्बन्धी मौलिक हक) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	२	२	४
	जम्मा	२०		४०

कोशी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय बढीपुर, सुनसरी कोशी प्रदेश, नेपाल

अध्यक्ष

CamScanner

खण्ड (ख)

लिखित परीक्षा अन्तर्गत विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा,विषय क्षेत्र र अङ्कभार

क्र.सं.	विषयवस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार
१	**बाल मनोविज्ञान:**अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्त्व **मानव विकास:**बृद्धि र विकासको अवधारणा, पूर्व वाल्यावस्थाकोपरिचय, विकासात्मक कार्य,विशेषता, संवेगात्मक परिवर्तन, रुची, संकट तथा पूर्ववाल्यावस्थाका विद्यार्थीको सुरक्षित विकासमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका	१	१०	१०
२	**शैक्षणिक योजना:** परिचय, आवश्यकता, निर्माण र प्रयोग, वार्षिक कार्यतालिका, वार्षिक शैक्षणिक योजना, एकाइ योजना, दैनिक पाठयोजना, **कक्षाकोठा व्यवस्थापन:**अवधारणा र महत्त्व, कक्षाकोठाको वातावरण र बसाइ व्यवस्थापन	१	१०	१०
३	**शैक्षणिक व्यवस्थापन:**कक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण र बहुकक्षा शिक्षण, **कक्षाकोठामा विविधता व्यवस्थापन तथा बाल मैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापन:**भाषिक, सामाजिक, सिकाइ क्षमता, बौद्धिक र शारिरिक	१	५	५
४	**शैक्षिक सामग्री तथा शिक्षण विधि:** शैक्षिक सामग्रीको प्रकार र निर्माण,महत्त्व, विद्यार्थी केन्द्रित शिक्षण विधि, प्रयोग र महत्त्व	१	५	५
५	**व्यक्तिगत र वातावरणीय सरसफाई तथा प्राथमिक उपचार:** व्यक्तिगत सरसफाई, वातावरणीय सरसफाई, फोहोर व्यवस्थापन, प्राथमिक उपचारको परिचय, महत्त्व, घर, विद्यालय र खेल मैदानमा हुने दुर्घटना, प्राथमिक उपचार तथा दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरू	२	५	१०
६	**पाठ्यक्रम:** अर्थ, परिभाषा, महत्त्व, तत्वहरु, पाठ्यक्रम निर्माणका आधारहरु **स्थानीय पाठ्यक्रम:**परिचय, महत्त्व र विद्यालय तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम सम्बन्धमा भएको व्यवस्था	१	५	५
७	**सिकाइ:**अर्थ, स्वरुप र शैलीहरु, परिपक्वता र सिकाइ बिच अन्तरसम्बन्ध, स्व-प्रतिविम्बन र सिकाइ, सिकाइको स्थानान्तरण, स्मरण, विस्मरण, उत्प्रेरणा र सिकाइ तथा शिक्षण विधिको वर्गीकरण र प्रयोग	१	५	५
८	**मूल्याङ्कन र परीक्षा:**मूल्याङ्कनको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरु, मूल्याङ्कनका साधनहरु र प्रयोग तथा प्राथमिक तहमा प्रयोग हुने मूल्याङ्कनका विधि तथा प्रक्रियाहरु,परीक्षाको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकार	१	५	५
९	विद्यालयमा द्वन्द व्यवस्थापन तथा विपद व्यवस्थापनको अवधारणार महत्त्व	१	५	५
	जम्मा	१०		६०

प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता छनौट परीक्षाको अन्तरवार्ताको योजना
(Interview Examination Scheme)

१. शैक्षिक योग्यता वापत ५ अङ्क

- प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताको लागि सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा ३ अङ्क र द्बितीय श्रेणी भए २ अङ्क,
- सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा २ अङ्क र द्बितीय श्रेणी भएमा १ अङ्क,

२. अन्तरवार्ता वापत १५ अङ्क।

- व्यक्तित्व/आचरण वापत - ४ अङ्क,
- विषयवस्तुको ज्ञान वापत- ७ अङ्क
- प्रस्तुतीकरण वापत-४ अङ्क

तर अन्तरवार्ताको अङ्क दिंदा कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनुपर्ने कारण स्पष्ट खुलाउनु पर्नेछ।

द्रष्टव्य: प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताको लागि

- न्यूनतम शैक्षिक योग्यता: मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट कुनैपनि विषयमा **प्रविणता प्रमाणपत्र** तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको हुनेछ।
- अनिवार्य शिक्षण अध्यापन अनुमति पत्र प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ।
- उमेर प्रचलित ऐन तथा नियमावली बमोजिम हुनेछ।
- वस्तुगत परीक्षाको लागि ३० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ।
- विषयगत परीक्षाको लागि २ घण्टा ३० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ।
- वस्तुगत र विषयगत परीक्षामा गरी समग्रमा जम्मा उत्तीर्णाङ्क ४० अङ्क हुनेछ।
- वस्तुगत परीक्षामा परीक्षार्थीले गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिनेछैन। तर केरमेट गरी उत्तर लेखेमा उक्त उत्तरलाई गलत उत्तर मानी अङ्क कट्टा गरिनेछ।
- यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा हटाईएका वा थप गरी कायम रहेकलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- यो पाठ्यक्रम तथा मापदण्ड कार्यपालिकाबाट स्वीकृत हुनुभन्दा अगाडि भए गरेका काम कारबाहीहरु यथावत हुनेछन्
- यो पाठ्यक्रम कोशी गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ।

CamScanner

कोशी गाउँकार्यपालिका, सुनसरीबाट स्वीकृत मिति: २०८२।०५।०९

विद्यालय सहायक (लेखा)कर्मचारी छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम

लिखित परीक्षाको योजना

(Written Examination Scheme)

सामान्य परीक्षा-प्रथम पत्र (वस्तुगत/बहुबैकल्पिक प्रश्नहरू)				द्वितीय चरण (विषयगत परीक्षा)				जम्मा पूर्णाङ्क
पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्क भार	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	
१००	५०	५०	२	१००	४०	१०	१०	२००

खण्ड (क)

लिखित परीक्षा अन्तर्गतसामान्य परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा, विषय क्षेत्र र अङ्कभार

क्र.सं.	विषयवस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार
१	**नेपालको भूगोल:** ■ भौगोलिक अवस्था: धरातलिय स्वरुप, किसिम र विशेषता, ■ प्राकृतीक स्रोतहरु: किसिम, उपलब्धता र उपयोग, ■ हावापानीको किसिम, विशेषता र त्यसको प्रभाव, ■ भौगोलिक विविधता र जनजीवन	४	२	८
२	**नेपालको इतिहास, संस्कृती र सामाजिक अवस्था:** ■ आधुनिक इतिहास: महत्त्वपूर्ण राजनितिक घटनाक्रम, ■ नेपाली समाज: बनोट, सामाजिक प्रथा, परम्परा, मूल्य र मान्यता, ■ सांस्कृतीक सम्पदा: किसिम, स्थिती, विशेषता,महत्त्व र संरक्षण	३	२	६
३	**नेपालको आर्थिक विकास:** ■ नेपालको अर्थतन्त्रको स्वरुप, ■ विंकासका पूर्वाधारहरु: शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, उद्योग, यातायात, विद्युत र पर्यटन ■ चालु आवधिक योजना र बजेटमा शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	३	२	६
४	**अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था** ■ विभिन्न राष्ट्रहरुसँगको दौत्य सम्बन्ध, संयुक्त राष्ट्र संघ(UNO), SAARC र BIMISTICसम्बन्धी सामान्य जानकारी	४	२	८
५	**सूचना तथा सञ्चार प्रविधि:** ■ **कम्प्यूटर: परिचय, प्रकार, हार्डवेयर, सफ्टवेयर र अफिस प्याकेज** (MS Word, Excel, Powerpoint) and E-mail,Internet सम्बन्धी समान्य जानकारी ■ शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (IEMIS) सम्बन्धि आधारभुत जानकारी ■ School Accounting Software (SAS) सम्बन्धी सामान्य जानकारी ■ शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग (श्रब्य, दृष्य तथा अन्तरक्रियात्मक डिजिटल सामग्री) सम्बन्धी समान्य जानकारी ■ साइवर अपराध र सुरक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान	६	२	१२
६	**लेखा सम्बन्धी नियमको जानकारी,विद्यालयमा सामाजिक परिक्षण तथा लेखा परिक्षणर विद्यालय सुधार योजनासम्बन्धी आधारभूत ज्ञान**	३	२	६

CamScanner

७	कार्यालय सञ्चालन र अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	२	४
८	विज्ञान र प्विधि: प्रसिद्ध वैज्ञानिकहरु सम्बन्धी जानकारी तथा प्रमुख बैज्ञानिक अन्वेषण रआविष्कारहरु सम्बन्धी सामान्य ज्ञान	२	२	४
९	विद्यालयमा शैक्षिक तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण तथा समस्या पहिचान	२	२	४
१०	शिक्षा मनोविज्ञानको अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्त्व	२	२	४
११	शैक्षणिक योजना: अर्थ र आवश्यकता, वार्षिक कार्ययोजना, वार्षिक शैक्षणिक योजना, एकाई योजना र दैनिक पाठयोजना	३	२	६
१२	शैक्षणिक सङ्गठन: कक्षा शिक्षण, बहुकक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण	१	२	२
१३	अङ्ग्रेजी भाषा सम्बन्धी सामान्य सीप	१	२	२
१४	शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधन सहित) र शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधन सहित) मा शिक्षक-कर्मचारीको सेवा सर्त, विदा र वि.व्य.स. गठन, शिक्षक अभिभावक संघ, विद्यार्थी- शिक्षक आचार संहिता), सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४(नियम ८५)	४	२	८
१५	नेपालको संविधान, २०७२ सम्बन्धी सामान्य जानकारी (शिक्षा तथा बालबालिका सम्बन्धी मौलिक हक) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	४	२	८
१६	**Aptitude Test:** ▪ **Verbal reasoning (series, analogy, classification, coding-decoding).** ▪ **Non-verbal reasoning (series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles).** ▪ **Quantitative aptitude (arithmetic reasoning/operation, percentage, fraction, decimal).**	६	२	१२
	जम्मा	५०		१००

खण्ड (ख)

लिखित परीक्षा अन्तर्गतविषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा, विषय क्षेत्र र अङ्कभार

क्र.सं.	विषयवस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्कभार	जम्मा अङ्कभार
१	**लेखा तथा लेखापालन:**लेखा र लेखापालनकोअवधारणा, सिद्धान्त,उद्देश्य, महत्व,सरकारी र व्यावसायिक लेखा प्रणालीतथा लेखा परीक्षण सम्बन्धी सामान्य जानकारी **विद्यालय कोष सञ्चालन:**विद्यालय कोष, स्रोतहरु र सञ्चालनको तरिका **बजेट तर्जुमा:**आम्दानी र खर्चको अनुमान	१	१०	१०
२	**आम्दानी र खर्च लेखाङ्कन तथा वित्तीय प्रतिवेदन:** ▪ गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव, खर्चको फाँटवारी, सन्तुलन परीक्षण, धरौटीको वित्तीय विवरण, सानो नगदी कोषको विवरण, भ्रमण आदेश र भ्रमण विल, भरपाई, नगदी रसिद, रसिद नियन्त्रण खाता रदर्ता शुल्क किताव ▪ वित्तीय प्रतिवेदन सम्बन्धी जानकारी:आय व्ययको प्रतिवेदन (मासिक,	१	१०	१०

कोशी गाउँपालिकाको कार्यालय

CamScanner

	चौमासिक र वार्षिक), वासलात			
३	**जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन:** ■ जिन्सी अभिलेखाङ्कन र प्रतिवेदन सम्बन्धी जानकारी:(माग फाराम, खरिद आदेश, दाखिला प्रतिवेदन, खर्च भएर जाने र नजाने सामानको जिन्सी खाता, हस्तान्तरण फाराम, जिन्सी मौज्दातको वार्षिक प्रतिवेदन र जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन)	१	१०	१०
४	**पत्र व्यवहार:** परिचय,पत्र लेखन,उद्देश्य, चिठ्ठी/पत्रका गुणहरु,चिठ्ठी/पत्रका प्रकार(प्रयोग र प्राथमिकताको आधारमा) **दर्ता र चलानी:**परिचय,उद्देश्य,महत्त्व	१	१०	१०
५	**अभिलेख व्यवस्थापन:** परिचय,उद्देश्य र प्रकार, अभिलेख व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग, फाईलिङको परिचय, उद्देश्य, महत्त्व, प्रकार	१	१०	१०
६	**सामाजिक परीक्षण र विद्यालय सुधार योजना:** परिचय,उद्देश्य, आवश्यकता/महत्त्व,वर्तमान अभ्यास	१	१०	१०
७	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा व्यवहारकुशल सीप, विद्यालय-समुदाय सम्बन्ध, शिक्षक/कर्मचारी-विद्यार्थी र अभिभावक सम्बन्ध, परीक्षा र मूल्याङ्कन सम्बन्धी सामान्य जानकारी	१	१०	१०
८	कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्यूटर प्रणालीको प्रयोग, आवश्यकता र महत्त्व, अपनाउनुपर्ने सावधानी, तथ्याङ्क तथा सूचनाको प्रकृती र महत्त्व	१	१०	१०
९	नेपालको संविधान, २०७२ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	१	१०	१०
१०	विद्यालयमा द्वन्द व्यवस्थापन तथा विपद व्यवस्थापनको अवधारणा, महत्त्व, चरण तथा प्रकृयाहरु	१	१०	१०
	जम्मा	१०		१००

विद्यालय सहायक कर्मचारी छनौट परीक्षाको
अन्तरवार्ताको योजना
(Interview Examination Scheme)

१. शैक्षिक योग्यता वापत ५ अङ्क

- विद्यालय सहायक कर्मचारीको सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा ३ अङ्क र द्धितीय श्रेणी भए २ अङ्क,
- सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा २ अङ्क र द्धितीय श्रेणी भएमा १ अङ्क,

२. अन्तरवार्ता वापत १५ अङ्क

- व्यक्तित्व/आचरण वापत - ४ अङ्क,
- विषयवस्तुको ज्ञान वापत- ७ अङ्क
- प्रस्तुतीकरण वापत-४ अङ्क

तर अन्तरवार्ताको अङ्क दिंदा कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनुपर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनुपर्ने कारण स्पष्ट खुलाउनु पर्नेछ ।

CamScanner

द्रष्टव्य:विद्यालय सहायक कर्मचारीको लागि

- न्यूनतम शैक्षिक योग्यता: मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट वाणिज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, लेखा वा विज्ञान/गणित विषयमा प्रविणता प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरेको हुनुपर्नेछ।
- तालिम: आधारभूत कम्प्यूटर(Basic Computer) तालिम प्राप्त भएको।
- उमेर प्रचलित ऐन तथा नियमावली बमोजिम हुनेछ।
- सामान्य परीक्षा (वस्तुगत परीक्षा) को लागि लागि १ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ।
- विषयगत परीक्षाको लागि ३ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ।
- वस्तुगत परीक्षामा परीक्षार्थीले गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिनेछैन। केरमेट गरी उत्तर लेखेमा उक्त उत्तरलाई गलत उत्तर मानी अङ्क कट्टा गरिनेछ।
- सामान्य परीक्षामा उत्तीर्ण भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र दोस्रो चरणको विषयगत परीक्षामा सम्मिलित गराईनेछ।
- सामान्य परीक्षामा सफल भई विषयगत परीक्षामा उत्तीर्णाङ्क ल्याउने उम्मेदवारहरुको सामान्य परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको ५० प्रतिशत अङ्क जोडेर लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ।
- यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा हटाईएका वा थप गरी कायम रहेकलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- यो पाठ्यक्रम तथा मापदण्ड कार्यपालिकाबाट स्वीकृत हुनुभन्दा अगाडि भए गरेका काम कारबाहीहरु यथावत हुनेछन्
- यो पाठ्यक्रम कोशी गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ।

कोशी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बर्दिपुल, सुनसरी
कोशी प्रदेश, नेपाल

CamScanner